

Zápis z jubilejního 30. výročního setkání členů České archeologické společnosti, pobočky pro Moravu a Slezsko

Holešov, městská knihovna, sobota 4. června 2011

Počet účastníků: 36

Program:

1. Panelová diskuse nad nálezy a nálezovými zprávami proběhla od 9.00 do 11.00 hodin. Účastníci mezi sebou vedli řadu diskusí; zejména kolem Jana Galatika a jeho bratra Antonína Galatika se vytvořil početný kroužek diskutujících – předváděli tzv. multikopter, který používají v rámci nedestruktivního leteckého archeologického průzkumu (ve výškách až do 700-800 m). Poskytli velmi překvapivé informace o možnostech tohoto zařízení včetně ekonomiky provozu.
2. V 11.00 hodin schůzi zahájil pan Jiří Tichánek, tajemník pobočky.
3. Dalším bodem byla zpráva o činnosti pobočky za uplynulé období od konání poslední schůze, která proběhla 29. května 2010 v přednáškovém sále Archeocentra v Olomouci. Zprávu přednesl pan Dalibor Kolbinger, předseda pobočky. Nejprve požádal všechny přítomné o povstání a minutu ticha za dlouholetého člena ČAS PhDr. Emanuela Grepla z Kopřivnice, který zemřel 3. února 2011 po krátké a těžké nemoci.
4. V další části svého vystoupení předseda pobočky poděkoval všem za účinnou pomoc při zajištění činnosti pobočky ČAS, která probíhá v několika rovinách. Předně se jedná o vůbec nejdůležitější složku a tou je terénní výzkum. Ten provádí řada členů nedestruktivními metodami na řadě míst Moravy a Slezska. Převážně se jedná o vyhledávání nových lokalit – o výsledcích těchto průzkumů pak členové referují formou panelových diskusí nebo přednášek na výročních zasedáních pobočky a zejména formou pravidelných příspěvků v AMS, kde se objevují významnější objevy nebo shrnutí jejich práce v daném regionu. Pan Kolbinger pozitivně zhodnotil, že se nám daří AMS vydávat nepřetržitě již 10 let a řadu let před tím vycházel Informační zpravodaj ČAS (od roku 1982) – máme tudíž nepřetržitou zkušenost s vydáváním archeologického periodika.
5. V minulém roce pobočka neuspořádala žádnou skupinovou výstavu. Nicméně naši členové uskutečnili několik menších výstav s archeologickou tematikou (např. příbořský archeologický kroužek otevřel výstavu v kostele sv. Kříže v Příboře, další výstava proběhla ve společenském sále hasičské zbrojnice v Tyře nedaleko Třince nebo v Zeleném domě Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku). Podrobnější informace přináší AMS č. 10. Zvláštní zprávou v AMS referují členové skupiny archeologů z Oder o přípravě budoucího otevření nového městského muzea v Odrách, kde budou prezentovány archeologické nálezy z okolí města, dosud vystavené ve studijním depozitáři na základní škole na Komenského ulici v Odrách. V současné době probíhá studijní výstava, která byla nedávno otevřena ve výstavních místnostech nad hasičskou zbrojnicí v Tyře.
6. Dalším rysem působení členů pobočky ČAS je bohatý kontakt s veřejností. Projevuje se v přednáškové činnosti členů pobočky. Pravidelně probíhají přednášky s archeologickou a historickou tematikou v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek, které jsou doplněny malými studijními výstavami – zahrnují nejenom Frýdecko-Místecko, ale také přilehlé regiony. Jejich autorem je pracovník muzea Jaromír Polášek, stejně jako v případě terénních vycházek na archeologické lokality v okolí města. Určeny jsou pro školy a zájemcům z řad široké veřejnosti. Podrobná bibliografie činnosti Jaromíra Poláška je uvedena v X. čísle AMS. Přednášky na archeologické téma

probíhají také na řadě dalších míst, např. v Kopřivnici, Příboře a Holešově. Ke kontaktu s veřejností dochází na řadě míst prostřednictvím příspěvků členů pobočky ČAS do regionálního tisku. Např. v Příboře jsou výsledky archeologických výzkumů součástí internetových stránek města. Archeologická problematika se stává díky spolupráci členů pobočky ČAS s dalšími institucemi také součástí budovaných naučných stezek, např. v okolí Oder, v Kunovicích-Loučce a jinde. Členové pobočky v rámci své odborné práce také navazují kontakty s dalšími občanskými sdruženími – konkrétní příklady uvádí AMS č. X.

7. Hlavním a společným dílem členů pobočky je nové, již desáté číslo Archeologie Moravy a Slezska. Obsahuje na tři desítky příspěvků od členů a také od dopisovatelů.
8. V současné době si pobočka ČAS pro Moravu a Slezsko připomíná třicáté výročí svého založení. Toto výročí bude připomenuto vydáním samostatného sborníku, který vyjde namísto každoročního čísla ČAS. Sborník má obsáhnout jak činnost pobočky a jejich členů v minulosti, tak i jejich současné aktivity. Předseda p. Dalibor Kolbinger na závěr této části zdůraznil, že je našim záměrem podat zevrubnou zprávu o tom, co se vlastně v neprofesionální archeologii na Moravě a ve Slezsku odehrává, a vyplnit tak citelnou mezeru v informovanosti laické i odborné veřejnosti.
9. V další části svého vystoupení předseda pobočky reagoval a zaujal stanovisko k několika článkům dopisovatele JUDr. Aleše Uhlíře, které jsou veřejně přístupné na internetovém portálu „Neviditelný pes“ a v „Britských listech“. JUDr. Uhlíř nabízí vlastní osobitý pohled na problematiku profesionální i neprofesionální archeologie. Pan D. Kolbinger se vyhnul polemice s publikovanými texty JUDr. Uhlíře a jeho oponentů. Jako reakci nabídl případ významného neprofesionálního archeologa Dalibora Šišky (viz. Supplementum ČAS č. 43 a Pravěk 3/1993). Na základě krátkého zhodnocení tohoto opomíjeného neprofesionálního archeologa zdůraznil, že je nezbytné sledovat dění kolem sebe a pečlivě zaznamenávat každou skutečnost, každý nález, aby nedošlo ke ztrátě souborů dat, která vypovídají podrobně o vztahu osídlení k přírodnímu prostředí zkoumaného regionu. Na závěr položil otázku: „Často mne napadá znepokojivá otázka, kdo nebo co více škodí našim památkám? Je to opravdu seriózní neprofesionální archeolog, který volá po nápravě deformovaných vzájemných vztahů směřujících ke společné práci? Tomuto hlasu naslouchají i někteří profesionální archeologové, což je cenné, ale bohužel to nemá zásadní vliv na zaběhnutou praxi. Darebáků se nezastávám, ti se mimochodem vyskytují všude. A jak je to vlastně s tou naší péčí o archeologické kulturní dědictví? Je opravdu tak odpovědná, jak se často tvrdí?“
10. Následovaly aktuální informace o výzkumech – proběhlo celkem 7 odborných přednášek. Nejprve pan Dalibor Kolbinger prezentoval dosavadní výsledky padesáti let svých povrchových výzkumů. Zmínil, že se mu podařilo mj. soustředit 156 banánových krabic se zachráněnými artefakty z povrchových průzkumů, vše doprovází podrobná nálezová dokumentace, deníky, zprávy a přehledy výzkumů. Za padesát let výzkumů se p. Kolbingerovi podařilo zmapovat východní část okresu Kroměříž o ploše cca několika desítek km² a soustředit informace o 1347 archeologických lokalitách, přičemž se většinou jednalo o zcela nové objevy. Následoval příspěvek p. Evy Haltofové k archeologickým průzkumům místní skupiny nadšenců v Tyře nedaleko Třince. Paní Haltofovou doplnil p. Vladimír Knybel, který provedl přesné zaměření a astronomické vymezení tzv. slunečního – kultovního kamene, který je prozatím nejvýznamnějším nálezem v Tyře. Dále vystoupili p. Jan Vokáč a jeho synovec p. Milan Vokáč na téma „Příběh archeologie

– strýce a synovce“. Z původně soukromé sbírky cca 2000 ks pravěkých nálezů v současné době vzniká soukromé archeologické minimuzeum, které postihne období od paleolitu až ke středověku. Jaromír Polášek prezentoval současný stav poznání historie tržní osady Jamnice, která předcházela středověké kolonizaci slezského Frýdku a představil také některé z nálezů, které byly učiněny v rámci záchranných průzkumů v posledních letech. Jan Galatík přiblížil výsledky nedestruktivní archeologické prospekce hodonínského Nákla, která probíhá zejména prostřednictvím vícevrtulové létající plošinky, tzv. „multikoptéry“. Poslední příspěvek přednesla Eva Čermáková z muzea ve Valašském Meziříčí – přiblížila náhodný skupinový archeologický nález, který obsahoval 13 bronzových předmětů, jejichž původní lokace je nezjistitelná.

11. Následovala diskuse k jednotlivým příspěvkům, ve které zaznělo mnoho cenných připomínek a podnětů.
12. Jako úplně poslední bod výročního setkání p. Kolbinger představil koncepci mimořádného sborníku k 30. výročí pobočky ČAS pro Moravu a Slezsko. Část 1 bude mít rozsah přibližně 10% sborníku – obsáhne úvodní pojmy z oblasti archeologie. Nejrozsáhlejší část 2 bude mít rozsah 85% a přiblíží jednotlivé archeologické regiony na Moravě a ve Slezsku a výsledky regionálních výzkumů neprofesionálních archeologů. Budou zde prezentovány projekty skupinové, ale i výzkumy jednotlivců. Část 3 přiblíží formou jmenného rejstříku biografii neprofesionálních archeologů Moravy a Slezska od nejstarších dob až po současnost. Část 4 bude obsahovat shrnutí a výhled do budoucnosti.
13. Před odchodem na oběd p. předseda ještě poděkoval pracovním holešovské knihovny za umožnění uspořádat výroční setkání v Holešově, poděkoval také účastníkům diskuse a autorům posledního čísla ČAS a všem členům pobočky za dosavadní práci.
14. Oficiální část jednání skončila ve 13.15 hodin a poté se všichni přítomní členové pobočky ČAS odebrali na společný oběd v restauraci „Starý pivovar“, kde ještě dlouho pokračovaly debaty k různým archeologickým tématům.

Zápis provedl Mgr. Jaromír Polášek

Pohled na účastníky výročního setkání.

Účastníci setkání v městské knihovně v Holešově.

Přednáší pan Dalibor Kolbinger, předseda pobočky ČAS pro Moravu a Slezsko.

Pravěké nálezy pana Mgr. Jakubála.